

2025

SOCIOLOGY

(For New Course Students)

Full Marks : 80

Pass Marks : 24

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

For New Course

Q. No. 1 carries 1 mark each (any eight) $1 \times 8 = 8$

Q. No. 2 carries 2 marks each (any six) $2 \times 6 = 12$

Q. No. 3 carries 3 marks each (any four) $3 \times 4 = 12$

Q. No. 4 carries 6 marks each (any four) $6 \times 4 = 24$

Q. No. 5 carries 8 marks each (any three) $8 \times 3 = 24$

Total = 80

1. Answer **any eight** of the following questions :

1×8=8

তলত দিয়া যিকোনো আঠটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

নিম্নোক্ত যে-কোনো আটটি প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লেখো :

(a) What was the primary goal of British Colonialism in India ?

ভাৰতবৰ্ষত ব্ৰিটিছ উপনিবেশিকতাবাদৰ প্ৰাথমিক উদ্দেশ্য কি আছিল ?

ভাৰতবৰ্ষে ব্ৰিটিছ উপনিবেশিকতাবাদেৰ প্ৰাথমিক উদ্দেশ্য কী ছিল ?

(b) What is meant by term 'Demography' ?

'জনসংখ্যা' অৰ্থাৎ জনগণৰ কি বুজায় ?

'জনসংখ্যা' শব্দটি দ্বাৰা কী বোঝানো হয় ?

(c) Name one factor responsible for population growth in India.

ভাৰতবৰ্ষত জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ এটা কাৰণ লিখা।

ভাৰতবৰ্ষে জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ এটি কাৰণ লেখো।

(d) Name any one method promoted by the government of India for family planning.

পৰিয়াল পৰিকল্পনাৰ বাবে ভাৰত চৰকাৰে আগবঢ়োৱা যিকোনো এটা পদ্ধতিৰ নাম লিখা।

পৰিবার পৰিকল্পনাৰ জন্ম ভাৰত সৰকাৰেৰ প্ৰদত্ত যে-কোনো এটি পদ্ধতিৰ নাম লেখো।

(e) Who is the writer of the book "Essay on Population" ?

"Essay on Population" গ্ৰন্থৰ লেখক কোন ?

'Essay on Population' গ্ৰন্থটিৰ লেখক কে ?

(f) Name a Tribal Movement in India.

ভাৰতৰ এটা জনজাতীয় আন্দোলনৰ নাম লিখা।

ভাৰতৰ এটি উপজাতি আন্দোলনৰ নাম লেখো।

(g) Name one positive impact of Globalization on Indian Society.

ভাৰতীয় সমাজত বিশ্বায়নৰ এটা ইতিবাচক প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।

ভাৰতীয় সমাজে বিশ্বায়নৰ এটি ইতিবাচক প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰো।

(h) Mention one challenge faced by farmers in India.

ভাৰতবৰ্ষৰ কৃষকে সন্মুখীন হোৱা এটা প্ৰত্যাহ্বানৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা।

ভাৰতবৰ্ষেৰ কৃষকদেৰ সন্মুখীন হওয়া এটি প্ৰত্যাহ্বানৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰো।

(i) Name the four varnas in the traditional Hindu Caste System.

পৰম্পৰাগত হিন্দু জাতি ব্যৱস্থাত উল্লেখ থকা চাৰিটা বৰ্ণৰ নাম লিখা।

পৰম্পৰাগতভাবে হিন্দু জাতি ব্যৱস্থাত উল্লেখিত চাৰিটা বৰ্ণৰ নাম লেখো।

(j) Define the term "Patriarchy".

পিতৃতন্ত্ৰ-ৰ সংজ্ঞা দিয়া।

পিতৃতন্ত্ৰেৰ সংজ্ঞা দাও।

(k) What is the objective of the "Beti Bachao Beti Padhao Scheme" ?

“বেটি বচাও বেটি পঢ়াও” আঁচনিৰ উদ্দেশ্য কি?

‘বেটি বাঁচাও বেটি পঢ়াও’ পৰিকল্পনাৰ উদ্দেশ্য কী?

(l) Who first used the term 'Horijan' ?

“হরিজন” শব্দটো প্ৰথমে কোনে ব্যৱহাৰ কৰিছিল?

‘হরিজন’ শব্দটি প্ৰথমে কে ব্যৱহাৰ কৰেছিল?

(m) Give an example of Environment Movement in India.

ভাৰতৰ পৰিবেশ আন্দোলনৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

ভাৰতৰ পৰিবেশ আন্দোলনৰ একটা উদাহৰণ দাও।

2. Answer **any six** of the following questions :

2×6=12

তলত দিয়া যিকোনো ছটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নোক্ত যে-কোনো ছয়টি প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দাও :

(a) Write *any two* demerits of population growth.

জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ যিকোনো দুটা অসুবিধা লিখা।

জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ যে-কোনো দুটি অসুবিধা লেখো।

(b) Mention *any two* features of caste system in India.

ভাৰতৰ জাতি ব্যৱস্থাৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

ভাৰতৰ জাতি ব্যৱস্থাৰ যে-কোনো দুটি বৈশিষ্ট্য লেখো।

(c) What is meant by 'Sanskritization' ?

‘সংস্কৃতিকৰণ’ মানে কি?

‘সংস্কৃতিকৰণ’ মানে কী?

(d) Define Social Inequality.

সামাজিক অসমতাৰ সংজ্ঞা দিয়া।

সামাজিক অসমতাৰ সংজ্ঞা দাও।

(e) Mention *any two* challenges of cultural diversity in India.

ভাৰতৰ সাংস্কৃতিক বৈচিত্ৰ্যতাৰ ক্ষেত্ৰত দেখা পোৱা যিকোনো দুটা প্ৰত্যাহ্বান উল্লেখ কৰা।

ভাৰতৰ সাংস্কৃতিক বৈচিত্ৰ্যৰ যে-কোনো দুটি প্ৰত্যাহ্বান চ্যালেঞ্জ উল্লেখ কৰো।

(f) Write *two* characteristics of Capitalism.

পুঁজিবাদৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

পুঁজিবাদৰ দুটি বৈশিষ্ট্য লেখো।

(g) Write the names of *any two* Regional Political Parties of Assam.

অসমৰ যিকোনো দুটা আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলৰ নাম লিখা।

অসমৰ যে-কোনো দুটি আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলৰ নাম লেখো।

(h) Name *two* organizations that played a significant role in women's movement in post-independence India.

স্বাধীনোত্তৰ ভাৰতবৰ্ষত নাৰী আন্দোলনৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰা দুটা সংগঠনৰ নাম লিখা।

স্বাধীনোত্তৰ ভাৰতবৰ্ষে নাৰী আন্দোলনৰ ক্ষেত্ৰে গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে এমন দুটি সংগঠনৰ নাম লেখো।

(i) Write *two* characteristics of Joint Family System.

যুটীয়া পৰিয়াল ব্যৱস্থাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

যৌথ পৰিবার ব্যবস্থার দুটি বৈশিষ্ট্য লেখো।

3. Answer *any four* of the following questions : $3 \times 4 = 12$

তলত দিয়া যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

নিম্নোক্ত যে-কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লেখো :

(a) Mention *three* impacts of industrialization on environment.

উদ্যোগীকৰণে পৰিবেশৰ ওপৰত পেলোৱা তিনিটা প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।

পৰিবেশৰ উপৰে শিল্পায়নৰ তিনিটি প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰো।

(b) Mention *three* impacts of industrialization on the family system in India.

ভাৰতৰ পৰিয়াল ব্যৱস্থাত উদ্যোগীকৰণে পেলোৱা তিনিটা প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।

ভাৰতৰ পৰিবার ব্যবস্থায় শিল্পায়নৰ তিনিটি প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰো।

(c) Write *three* main features of the 'Green Revolution' in India.

ভাৰতৰ 'সেউজ বিপ্লৱ' তিনিটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

ভাৰতৰ সবুজ বিপ্লৱৰ তিনিটি বৈশিষ্ট্য লেখো।

(d) Mention *three* effects of modernization on Rural Agrarian Communities.

গ্ৰাম্য কৃষি সমাজত আধুনিকীকৰণৰ তিনিটা প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।

গ্ৰাম্য কৃষি সমাজে আধুনিকীকৰণৰ তিনিটি প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰো।

(e) Explain the role of political parties in fueling communalism in India.

ভাৰতবৰ্ষত সাম্প্ৰদায়িকতাবাদ বিয়পোৱাৰ ক্ষেত্ৰত ৰাজনৈতিক দলৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা।

ভাৰতবৰ্ষে সাম্প্ৰদায়িকতাবাদ বিস্তাৰ লাভ কৰাৰ ক্ষেত্ৰে ৰাজনৈতিক দলৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰো।

(f) Explain the concept of Secularism.

ধৰ্মনিৰপেক্ষতা অৰ্থাৰ্থাটো ব্যাখ্যা কৰা।

ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ ধাৰণাটি ব্যাখ্যা কৰো।

(g) Discuss the role of Religion in maintaining social cohesion.

সামাজিক একতা বজাই ৰখাৰ ক্ষেত্ৰত ধৰ্মৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

সামাজিক একতা বজায় ৰাখাৰ ক্ষেত্ৰে ধৰ্মৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰো।

(h) Write the characteristics of tribe.

জনজাতিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

উপজাতিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লেখো।

4. Answer **any four** of the following questions :

6×4=24

তলত দিয়া যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

নিম্নোক্ত প্ৰশ্নগুলিৰ যে-কোনো চাৰিটিৰ উত্তৰ লেখো :

(a) Analyze the social and cultural changes brought about by British Colonialism in India.

বৃটিছ উপনিবেশিকতাবাদে ভাৰতৰ সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক ক্ষেত্ৰলৈ অনা পৰিৱৰ্তনসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

ব্ৰিটিশ ঔপনিবেশিকতাবাদ দ্বাৰা সংঘটিত ভাৰতৰ সামাজিক এবং সাংস্কৃতিক পৰিৱৰ্তনসমূহ আলোচনা কৰো।

(b) Discuss about the Demographic Theory of Malthus.

মালথাছৰ জনসাংখ্যিক তত্ত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

ম্যালথাসেৰ জনসংখ্যা তত্ত্ব সম্পৰ্কে আলোচনা কৰো।

(c) Define Peasant Movement. Explain the Peasant Movement that started in India.

কৃষক আন্দোলনৰ সংজ্ঞা দিয়া। ভাৰতত আৰম্ভ হোৱা কৃষক আন্দোলনৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

কৃষক আন্দোলনৰ সংজ্ঞা দাও। ভাৰতে গোড়াপত্তন হওয়া কৃষক আন্দোলনৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰো।

(d) Explain the main functions of family as social institution.

সামাজিক সংস্থা হিচাপে পৰিয়ালৰ প্ৰধান কাৰ্যসমূহ বিশ্লেষণ কৰা।

সামাজিক সংস্থা হিচাবে পৰিবাৰৰ প্ৰধান কাৰ্যসমূহ বিশ্লেষণ কৰো।

(e) Discuss the positive and negative impacts of Globalization on developing countries.

উন্নয়নশীল দেশসমূহত বিশ্বায়নৰ ইতিবাচক আৰু নেতিবাচক প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

উন্নয়নশীল দেশগুলিতে বিশ্বায়নৰ ইতিবাচক এবং নেতিবাচক প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰো।

(f) What do you mean by Feminism? Discuss the role of feminist movements in contemporary Indian Society.

নাৰীবাদ মানে তুমি কি বুজা? সমসাময়িক ভাৰতীয় সমাজত নাৰীবাদী আন্দোলনৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

নারীবাদ বলতে তুমি কী বোঝো? সমসাময়িক ভারতীয় সমাজে নারীবাদী আন্দোলন সম্পৰ্কে আলোচনা কৰো।

(g) What do you mean by Westernization? Discuss the impact of Westernization in India.

পাশ্চাত্যকৰণ মানে তুমি কি বুজা? ভাৰতত পাশ্চাত্যকৰণৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

পাশ্চাত্যকরণ বলতে तুমि की बोलो? भारते पाश्चात्यकरणे प्रभाव सम्पर्के आलोचना कर्ओ।

5. Answer **any three** of the following questions : 8×3=24

তলত দিয়া যিকোনো তিনিটা প্রশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

নিম্নোক্ত যে-কোনো তিনিটি প্রশ্নৰ উত্তৰ দাও :

(a) Discuss the main characteristics of Indian Rural Society.

ভাৰতৰ গ্ৰাম্য সমাজৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

ভাৰতৰ গ্ৰামীণ সমাজৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যগুলি সম্পৰ্কে আলোচনা কৰো।

(b) Explain the causes of change in Indian Tribal Society.

ভাৰতৰ জনজাতীয় সমাজৰ পৰিবৰ্তনৰ কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

ভাৰতৰ উপজাতীয় সমাজৰ পৰিবৰ্তনৰ কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰো।

(c) What do you mean by other backward classes? Discuss the measures taken for their development.

অন্যান্য পিছপৰা শ্ৰেণী মানে তুমি কি বুজা? তেওঁলোকৰ উন্নয়নৰ বাবে কি কি ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে আলোচনা কৰা।

অন্যান্য পিছিয়ে পড়া বা অনগ্রসর শ্ৰেণী বলতে তুমি কী বোঝো? তাদের উন্নয়নের জন্য কী কী ব্যবস্থা নেওয়া হয়েছে আলোচনা কৰো।

(d) Write an essay on 'Unity in Diversity' of Indian Society.

ভাৰতীয় সমাজৰ 'বৈচিত্ৰ্যতাৰ মাজত ঐক্য'ৰ বিষয়ে এখন বচনা লিখা।

ভাৰতীয় সমাজৰ 'বৈচিত্ৰ্যতাৰ মাঝে ঐক্য'ৰ বিষয়ে একটি রচনা লেখো।

(e) What do you mean by Regionalism? Analyze the factors that contribute to the rise of Regionalism in India.

আঞ্চলিকতাবাদ মানে তুমি কি বুজা? ভাৰতবৰ্ষত আঞ্চলিকতাবাদ গঢ় লৈ উঠাত অৰিহণা যোগোৱা কাৰকসমূহ বিশ্লেষণ কৰা।

আঞ্চলিকতাবাদ বলতে তুমি কী বোঝো? ভারতবর্ষে আঞ্চলিকতাবাদ গড়ে উঠতে সাহায্য করে এমন কারণসমূহ বিশ্লেষণ কৰো।

(f) Define Urbanization. How does Urbanization affect the traditional social structure of Indian society? Discuss.

নগৰীকৰণৰ সংজ্ঞা দিয়া। ভাৰতীয় সমাজৰ পৰম্পৰাগত সামাজিক সংৰচনাত নগৰীকৰণে কিদৰে প্ৰভাৱ পেলাইছে? আলোচনা কৰা।

নগৰায়নৰ সংজ্ঞা দাও। ভাৰতীয় সমাজৰ পৰম্পৰাগত সামাজিক কাঠামোতে নগৰায়ন কীভাবে প্ৰভাৱ ফেলেছে? আলোচনা কৰো।

— x —